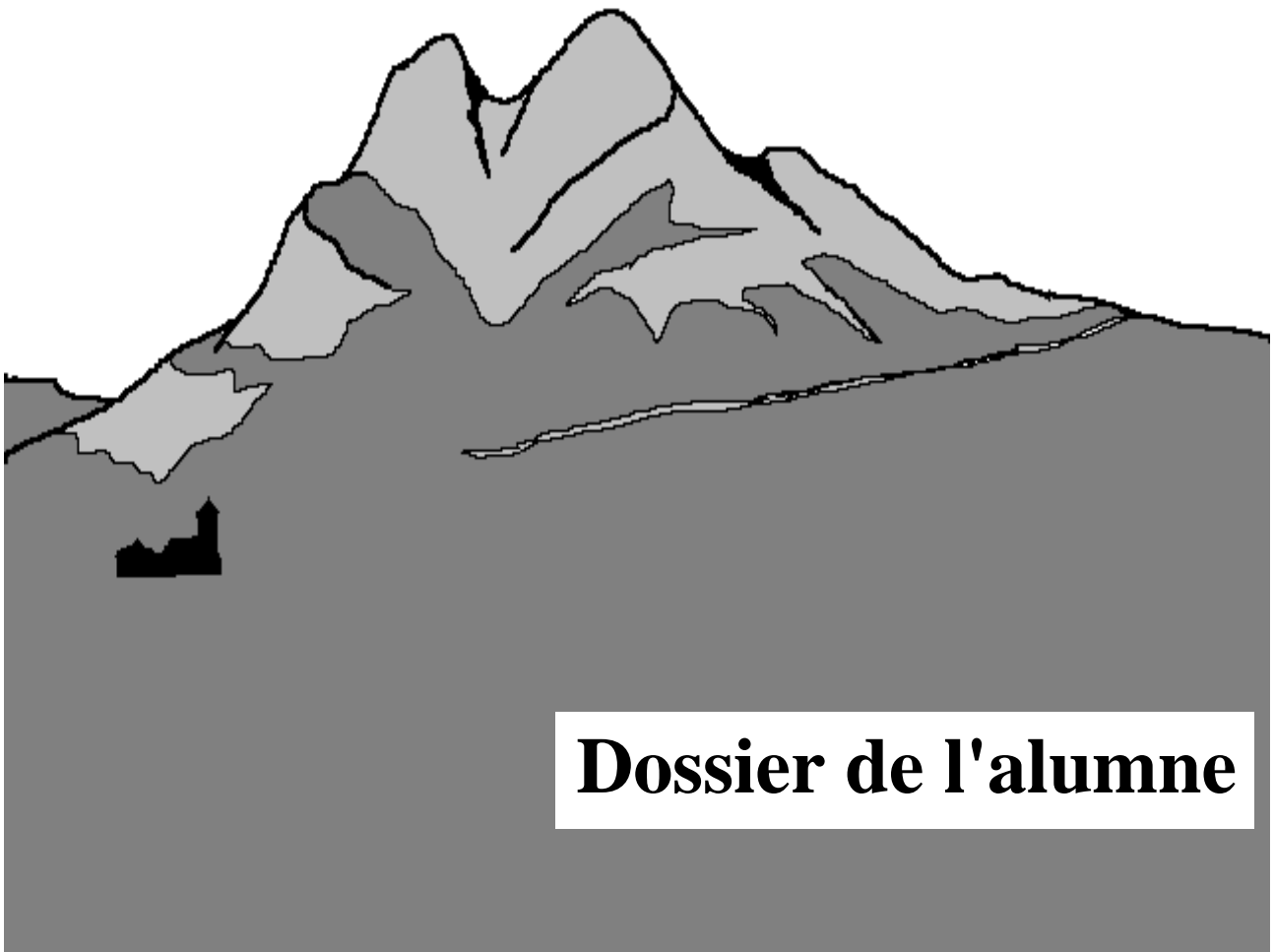

EL PEDRAFORCA

EL MASSÍS DEL PEDRAFORCA

La serralada del Cadí:

Cadí en llengua àrab vol dir *cabdill* o *home que mana*. Sembla que, en època dels àrabs, hi va haver un cabdill molt ric a qui els cristians volien fer fora. El cabdill va fugir serra amunt amb el seu tresor, però quan el camí es va fer costerut va optar per enterrar-lo i fugir. Al cap d'un temps, va tornar amb la intenció de recuperar el tresor, però no va poder recordar on estava enterrat. Des d'aleshores, aquest indret s'anomena serra del Cadí.

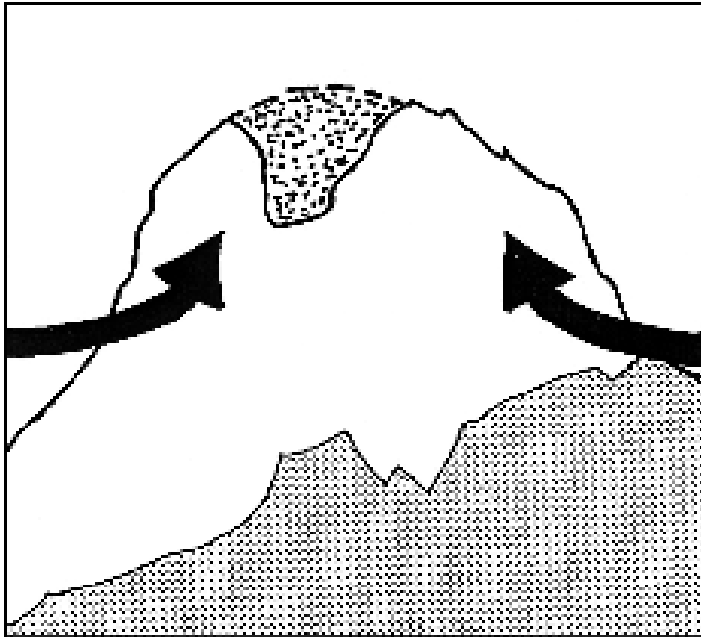

El Pedraforca:

Es troba a cavall de les comarques del Berguedà i l'Alt Urgell, sota la serralada del Cadí-Moixeró. El nom li ve per la seva forma de forquilla, amb les dues puntes de roca (pollegons) apuntant al cel. Tot i que sovint el veurem inclòs dins del Cadí, el seu aspecte és molt diferent de la resta de la serralada. Només que ens hi fixem una mica, podrem adonar-nos de la seva singularitat.

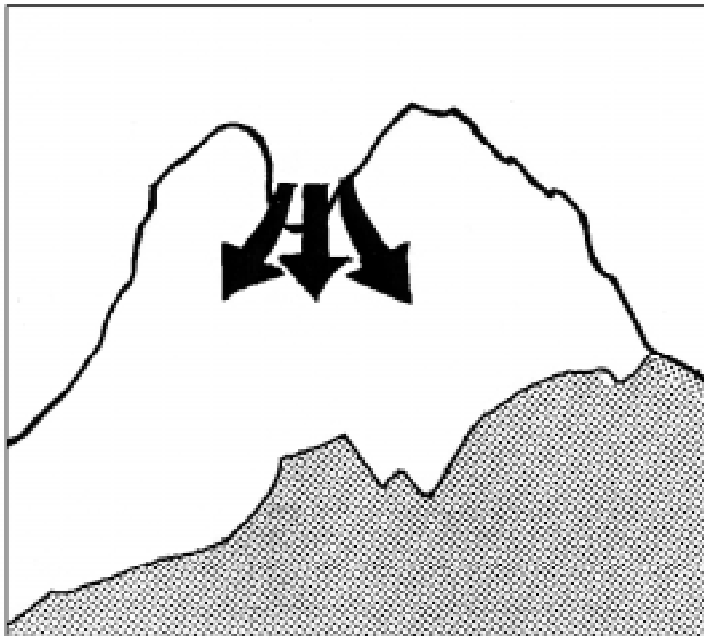

LA FORMACIÓ DEL PEDRAFORCA

La formació del Pedraforca està íntimament lligada a la gènesi de tota la serralada pirinenca i és, en gran part, conseqüència d'aquest important moviment orogènic.

Així, fa més de 25 milions d'anys, els plegaments alpins que van aixecar el Pirineu van originar també el Pedraforca.

Posteriorment, l'aigua i el vent l'han anat erosionant i acabant de perfilar la seva forma actual, més enfonçada a l'enforcadura perquè els materials que la formen (margues) són molt més tous que les calcàries dels Pollegons. Així mateix, els successius cicles de glaçada-desglaç han trencat la roca i els seus fragments s'han acumulat al peu de les parets formant les tarteres.

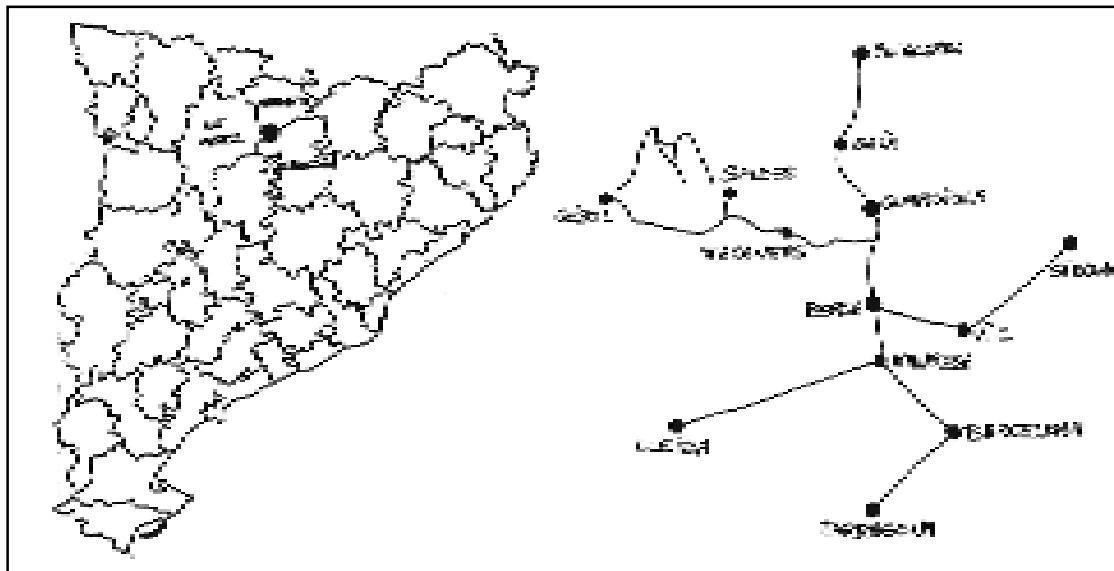

Parada 1

El Mirador del Pedraforca

Ens trobem a Maçaners, nucli que pertany al municipi de Saldes.

- Assenyala en el mapa el camí que has recorregut per arribar fins aquí.

□ — □ — □ — □ — **Maçaners**

Des d'on som, tenim una panoràmica molt bella del massís, que ens permet observar-ne molts elements del paisatge.

- *Es pot veure avui el cim? Hi ha neu?*

- *Si no es veu gaire bé, descriu com el veus (boira, núvols baixos, etc.)*

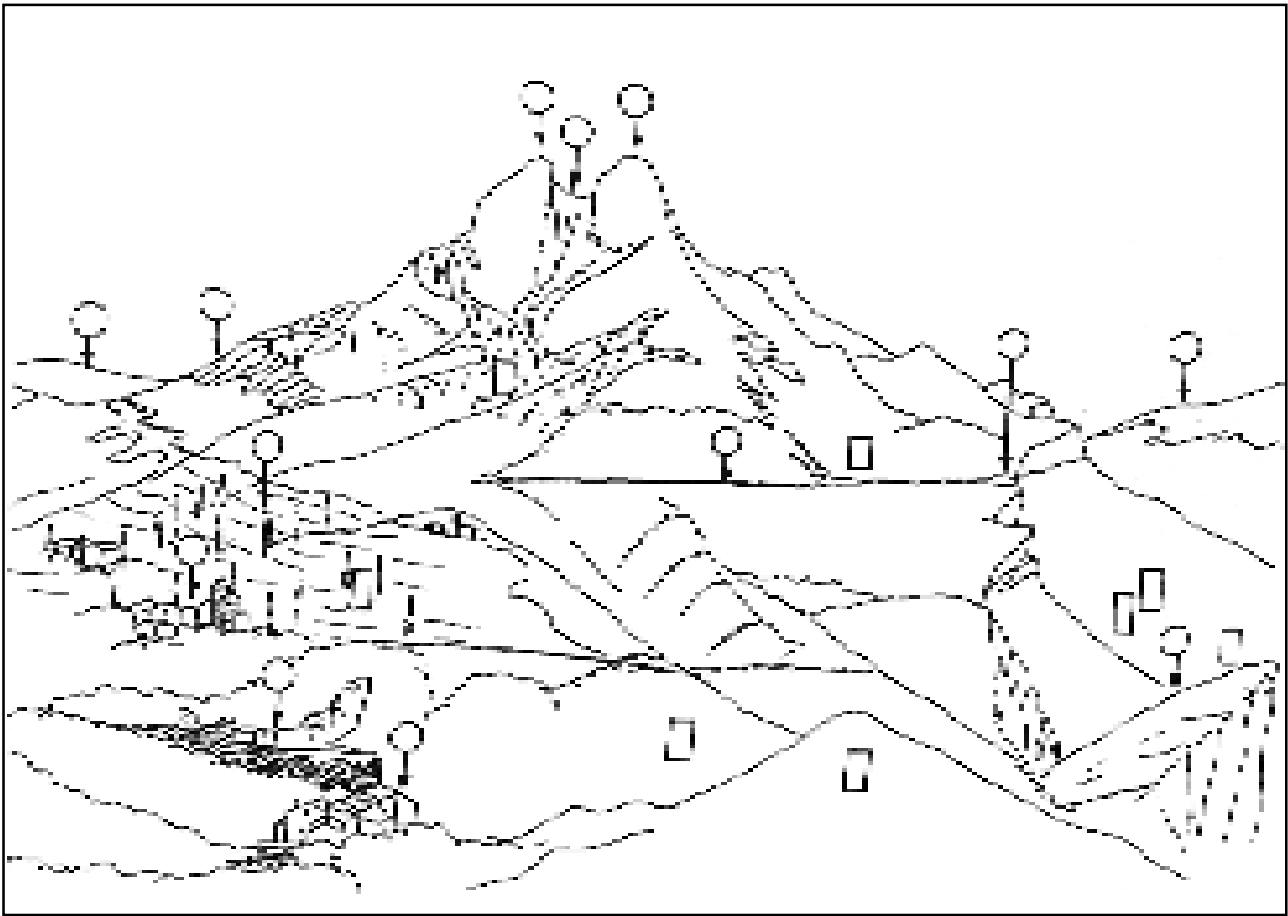
Fixa't en la pàgina anterior. Els plegaments van fer cavalcar el Pedraforca per damunt de materials més nous.

- *De quin color és la roca que forma el massís?*

- *Quins colors tenen les muntanyes del voltant?*

Ara, fixa't en el dibuix següent, que és una representació del que veus.

- Col·loca el número que correspongui a cada un dels elements del paisatge assenyalats.

- 1a- Pollegó inferior
- 1b- Pollegó superior
- 2- Enfocadura
- 3- Serra del Cadí
- 4- Serra del Verd
- 5- Vall de Gresolet
- 6- Mirador

- 7- Instal·lacions mineres i runams antics
- 8- Conreus
- 9- Pistes
- 10- Zona de mines en restauració
- 11- Saldes
- 12- Molers

- a- Roure
- b- Pi negre
- c- Avet

- d- Faig
- e- Pi roig
- f- Pollancre

- Després del que has observat, quines et sembla que poden ser les principals activitats de la zona?

La formació del massís

El Pedraforca té una silueta molt característica, en forma de forquilla a causa de l'erosió soferta, al llarg dels anys, pels materials que el constitueixen.

- *Què vol dir erosió?*

- *Mira el dibuix del panell "L'erosió continua". Què creus que és un avenc? I una tartera?*

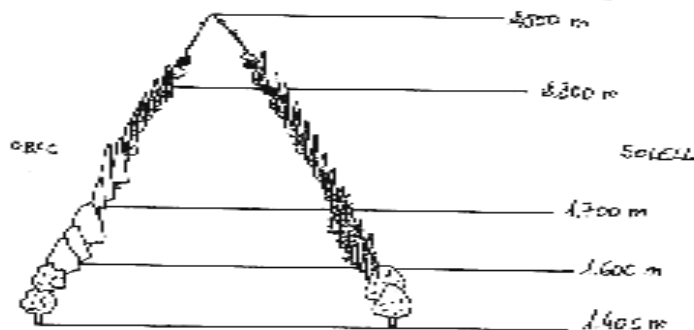
Les espècies que hi viuen

Quan una planta o un animal és sotmès a unes condicions ambientals que no li permeten viure més enllà d'on rau, desenvolupa unes característiques molt específiques, que el diferencien de la resta d'espècies.

- *Quin nom reben aquestes espècies tan adaptades a un lloc que no poden viure enlloc més?*

El tipus de vegetació varia segons l'alçada a què ens trobem; al Pedraforca, també.

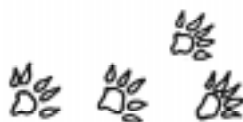
- *Col·loca a l'esquema els diferents boscos que trobem segons l'alçada.*

Prenent com a referència el que has vist des de Maçaners i el contingut de l'exposició:

- *Quines creus que són les activitats més freqüents al massís?*

- *Comprova a quin animal pertanyen aquestes petxades*

L'activitat minera

L'explotació de les mines de lignit va començar a mitjans del segle passat. Durant molts anys, aquesta va ser la principal activitat de la zona de Saldes-Gósol.

Observa el tros de lignit que hi ha a l'exposició i digues:

- *Quin color té?*

- *Et sembla que pot ser un carbó de bona qualitat?*

- *On et sembla que el poden aprofitar, aquest carbó?*

Actualment, hi ha tota una zona de mines entre Saldes i l'Espà que està restaurada. Aquesta restauració es va iniciar l'any 1982 en declarar-se el massís zona protegida, fruit de l'acord a què van arribar la Generalitat de Catalunya i Carbons del Pedraforca.

Actualment, la universitat i altres entitats fan estudis en aquesta zona sobre la capacitat de diferents plantes per poblar indrets en restauració com aquest.

El Pedraforca, escola d'escaladors i excursionistes

El Pedraforca ha ofert sempre als alpinistes catalans el contacte amb la roca, i molts són els qui s'han format en aquest cim. Però fins fa poc, arribar fins aquí era tota una excursió, ja que fins a l'any 1981 no es va fer la carretera fins a Saldes.

L'any 1947, es va construir un refugi sota el Pollegó inferior, en honor de Lluís Estasen. En Lluís va dedicar gran part de la seva vida a obrir noves vies d'escalada al Pedraforca, ja que aquesta muntanya es va convertir, per les seves característiques, en escola d'escaladors, i encara ho és.

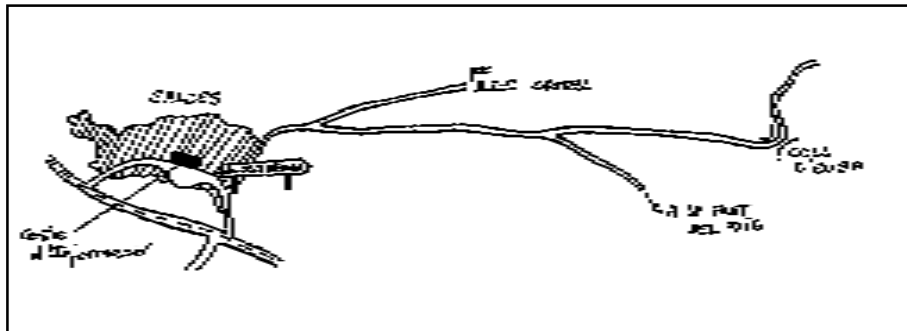
El camí que porta fins al refugi és una agradable passejada de 15 minuts des del Mirador de Gresolet.

Mira l'exposició i digues:

- *Quin bosc es pot trobar a la zona del Mirador? I a Gresolet?*

Sortint del Centre d'Informació i anant cap a la sortida est del poble, trobem un trencall que porta al Coll d'Euga, en una caminada d'uns 20 minuts.

Aquest camí porta cap a l'ermita i el castell de Saldes, però si continuem pel camí de baix anirem a parar a un petit coll anomenat "Coll d'Euga". Al llarg de la passejada, podrem observar el canvi de vegetació si passem de la banda de solell a la d'obaga.

Abans d'arribar al coll, veuràs uns arbres que perden les fulles a l'hivern: el roure (característic dels ambients de muntanya a aquestes alçades) i la blada. Al sotabosc de la roureda, podrem trobar també l'avellaner i el boix.

L'avellaner és l'arbust on es fan les avellanes, i la seva fusta s'ha considerat una de les millors per a fer bastons.

El boix, molt estès també al nostre país, també té una fusta molt bona, i s'ha fet servir des de sempre per a fer pipes i bastons.

- *Dibuixa (si hi són) la fulla i el fruit del roure i de la blada.*

Quan canviem de vessant, cap a l'obaga, els arbres que trobem són diferents; aquí domina un arbre de fulla perenne, i que es caracteritza per tenir l'escorça vermellosa a la part superior: és el pi roig.

En aquest indret hi ha, a més del boix i l'avellaner, el roser silvestre i l'esbarzer.

- *Podries dir quina és cadascuna en els dibuixos següents?*

-Intenta identificar 4 animals o el seu rastre (pinyes rosegades, petjades, etc.) i anota el que hakis observat. Quan arribis a l'escola, comprova les teves deduccions.

	<p>Data i hora de la troballa. _____ Com l'has trobat? _____ _____ Descriu el lloc on l'has trobat. _____ _____ L'has vist a l'exposició? _____ Altres comentaris. _____</p>
	<p>Data i hora de la troballa. _____ Com l'has trobat? _____ _____ Descriu el lloc on l'has trobat. _____ _____ L'has vist a l'exposició? _____ Altres comentaris. _____</p>
	<p>Data i hora de la troballa. _____ Com l'has trobat? _____ _____ Descriu el lloc on l'has trobat. _____ _____ L'has vist a l'exposició? _____ Altres comentaris. _____</p>
	<p>Data i hora de la troballa. _____ Com l'has trobat? _____ _____ Descriu el lloc on l'has trobat. _____ _____ L'has vist a l'exposició? _____ Altres comentaris. _____</p>

Generalitat de Catalunya
Departament de Medi Ambient

© **Departament de Medi Ambient**
GENERALITAT DE CATALUNYA

Text:
Eulàlia Codinach

Per a més informació podeu adreçar-vos
al Servai d'Informació del Departament
de Medi Ambient

T. (93) 419 30 85
Fax. (93) 419 87 09
Correu electrònic

